

חיזוק מרכיב הזהות הקואופרטיבי של הקיבוץ

אחד המאפיינים הבולטים של התנועה הקיבוצית, מעבר להיותנו תנועת התיישבות יהודית, ישראלית וסוציאליסטית המקיימת תרבות ייחודית הוא **מרכיב הזהות הקואופרטיבי**. במשך שנים ראה הקיבוץ עצמו כקומונה ולכן את דומיו בעולם חיפש בקבוצות הקומונאליות המתקיימות במקומות שונים ומשונים. על התנועה הקואופרטיבית העולמית הסתכל מלמעלה, מאחר ובקואופרטיב שותפים החברים בעיקר בתחום חיים אחד ואילו בקיבוץ של אז – כמעט בכל תחומי החיים. בינתיים התפתחה התנועה הקואופרטיבית בעולם ומונה כיום כמיליארד חברים, השותפים בארגונים קואופרטיביים בתחומי חיים שונים, כלכליים וחברתיים. לתנועה הקיבוצית קשרים מעטים מידי עם תנועה זו, המדברת בשפתנו, מאמינה בערכינו, מפתחת כלים, ידע, השפעה ואנשים שהיו יכולים להיות לנו לעזר רב. היום, לאחר שכ- 200 קיבוצים "השתנו", קיים מגוון רחב של קיבוצים. חלקם שותפים בתחומי חיים רבים (קיבוצים שיתופיים), חלקם במעט מאוד אם בכלל ובאמצע – רצף ארוך של מופעים שונים של שיתוף.

מרכיב הזהות המחבר בין כל מגוון הקיבוצים ויכול להוות מטריה מאחדת רחבה – **הקיבוץ כקואופרטיב**: החברות וולונטרית. תחומי החיים המתנהלים במשותף, מתקיימים באמצעות נכסים הנמצאים בבעלות משותפת ומנהלים בצורה דמוקרטית.

הקיבוצים שואפים לקיים את **ערכי הקואופרציה** – ערבות הדדית, אחריות חברתית, דמוקרטיה, צדק חברתי וסולידריות. התחברות למהות הקואופרטיבית יחזק את הבחירה החיובית בערכים אלו ואת מימושם.

התנועה הקיבוצית קמה על השקפת עולם סוציאליסטית ונתמכה עם קום המדינה ע"י חברה שהייתה סולידארית ודיברה שפה דומה. ב-30 השנים האחרונות חל שינוי בעולם ובארץ, השקפת העולם הקפיטליסטית חדרה עמוק ואנו הפכנו לחריגים בנוף.

אך גם לתוך הקיבוצים, חדרו במהלך 30 השנה ביטויים והלכי רוח קפיטליסטיים. רוח כספי ויעילות כלכלית הפכו לקריטריונים מרכזיים להצלחה. כדי להתחבר להשקפת העולם הקואופרטיבית **עלינו לחזק את ההבנה, המודעות, השפה של חבר הקיבוץ** על מנת שיבחר בחירה חיובית בצורת החיים ויחיה בהלימה מלאה אליה.

בשנים האחרונות, מאז המחאה החברתית, חל שינוי בתודעת הציבור בארץ ומחלחלת הבנה שמהו בשיטה לא עובד לטובת הרוב. צעירים מגלים עניין בצורות התארגנות קואופרטיביות כדרך לעזור לעצמם, לייצר בועה אנושית והוגנת ולתת משמעות לחייהם באמצעות השתייכות לחברה סולידארית וצודקת. פיתוח רשת ארגונים קואופרטיביים בתחומי חיים שונים בארץ, וריבוי הדוברים בשפה זו ואוחזים בהשקפת העולם הנובעת ממנה, יחזקו את חוסנם של הקיבוצים ואת יכולתם לשרוד באקלים המשפטי – כלכלי השורר כיום. הכלכלה הקיבוצית הקואופרטיבית ובפרט הכלכלה החקלאית זקוקה לסביבה חוקית – שלטונית המבינה את ערכיה על מנת לצמוח ולשגשג ואולי אף כדי לשרוד.

עלינו לחזק בו זמנית את המודעות של חברי הקיבוץ להיותם חלק מתנועה קואופרטיבית גדולה, ואת התפתחות והתרחבות השקפת העולם ומגוון ההתארגנויות הקואופרטיביות בחברה הישראלית. תמיכתנו בהתפתחות התנועה הקואופרטיבית הארצית היא דבר טבעי, אורגני, בתחום הזהות והידע שלנו. **זהו מרכיב הזהות שיכול לספק לנו תחום טבעי להובלה בחברה, לייצור אלטרנטיבה לחיים שפויים.**